

AN. III
1928

FĂT-FRUMOS

Nr. 5

Redactor: Leca Morariu

Ciprian Porumbescu

(născ. la 1854 în Șipot, mort la 1883 în Stupca)

După o fotografie executată în 5/17 Februarie 1883 la Genova, în atelierul lui
Alfredo Noack, Vico del filo 1. — Ultima fotografie a lui C. P.

*Inchinare Inaugurării Muzeului
Porumbescu
la 21 Octomvre 1928*

An. III

1928

FĂT-FRUMOS

Nr. 5

REDACTOR: LECA MORARIU

Muzeul „Ciprian Porumbescu“

Cetitorii scrierilor din anii din urmă ale preotului Constantin Morariu își vor fi amintind că în coperta lor găseau adese mențiunea: „Se vinde în folosul fondului pentru înființarea muzeului *Ciprian Porumbescu*“. Prietenul, admiratorul, secretarul și tovarășul de temniță austriacă al președintelui „Arboroasei“ dela 1878 doria din suflet să vadă înfăptuit acest lăcaș de cinstire a memoriei lui, în care să se găsească adunat tot ce ne-a rămas dela el și despre el.

Era vorba ca acest muzeu să se instaleze la Cernăuți.

Diferite piedici au făcut ca el să se inaugureze abia anul acesta, la Suceava, ca secție a Muzeului orașenesc, pus sub ocrotirea Ministerului Artelor.

Suceava, care l-a adăpostit pe „gimnaziastul“ Ciprian Porumbescu; care i-a hrănit sufletul cu tradiția ei de vatră a românismului; care i-a văzut primele năzuinți muzicale, acele înjghebări de cvartete, coruri și orchestre, de care cu drag își amintesc cei de pe atunci; Suceava care a înțeles să-i cultive memoria și să-i popularizeze și să-i răspândească opera prin acea harnică reuniune de cântare ce împlinește chiar acum un sfert de veac dela înființarea ei — Suceava avea dreptul să i se adaogă acest nou lăcaș de închinare.

Se va vedea deci aici: violoncelul lui Ciprian, fost în posesiunea „României June“ din Viena; portrete și fotografii, între ele îndeosebi portretul în ulei al Bertei Gorgon, iubirea fără izbândă a lui C. P.; colecția de manuscrise muzicale, scrisori, memorii și diferite alte obiecte, privitoare la el și la cei de aproape ai lui. Va învia astfel pentru amintirea urmașilor și figura impozantă a bătrânului Iraclie Porumbescu, talentat povestitor al generației dela 1848; Român înfocat, care cu viforul retoricei sale îl făcea pe cutare arhiduce austriac să îngenunche în fața mormântului dela Putna; ortodox aprig și preot legendar.

Ne va zîmbi duios din alt cadru chipul surorii, d-na Mărioara Rațiu, de care se poate spune fără exagerare că trăiește pentru cultul memoriei marelui său frate. Dar sora lui Ciprian ne va zîmbi și aievea; vom avea bucuria s'o putem vedea în persoană la serbarea inaugurării, cu copiii săi.

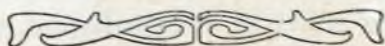
Serbarea va fi cinstită și cu prezența Ministrului Artelor, d. Al. Lapedatu, care cu prilejul acesta va și conferenția.

Nu va lipsi firește contribuția muzicală a reuniunii de cîntare „Ciprian Porumbescu“.

Muzeul își așteaptă „ctitorii și adăogătorii“ : oricine posedă obiecte cari au aparținut compozitorului sau alt material, privitor la el, și la ai lui, e rugat să-l doneze.

Custodele muzeului este redactorul revistei noastre.

Vimo

Frăzinii Ciprian, Mărioara și Ștefan Porumbescu la Viena
în cam 1879

Lui Ciprian Porumbescu

Plâng coardele unei vioare
De-un cântec al tău jalnic,
Și mi te amintesc aievea
Cu chipu-ți nalt și falnic.

Cu fața pururea duioasă,
Cu arcu tău divin,
Ce-a picurat atâta balsam
Pe-al neamului suspin.

Și picură și picura-va,
Și vecinic suveran
Vei fi și din mormântul tău
O scumpe Ciprian!

† Preotul **Constantin Morariu**

Casa dela Stupca în care la 25 Mai (6
Iunie) 1883 s'a stins Ciprian Porumbescu (După
un desen de Louis Hartel)

Studentul Ciprian Porumbescu compozitor*)

Cernăuți 11 Faur. 1879

Pré onorate Domnule

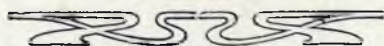
Replicând la epistola D-Vostre din 21/1 a. c. Vă trimit trei piese pentru cor viril carele le-am compus anume pentru corul D-Vostră. Trebuie să observ deci, că trimițându-le, Vă predau totodată și dreptul esecutării publice cerând ca recompens, suma de 15 fl. v. a.

În cas să Vă fie prețul acesta pré mare, rog 'a-mi trimite notele îndărăpt.

De-mi va concede timpul și veți avea trebuință Vă voi mai trimite ceva.

Cu stimă deosebită

C. Golembiowski-Porumbescu
stud. phil.¹⁾

Lui lancu**)

Auțiți acolo un bucium răsună
Sboară, trece codrii, dealuri și câmpii;
Vezi colo pe Mureș un voinic adună
Cete de voinici, ai Transilvaniei fii;
Cetele-s României ce'nviază azi,
Iar voinicu-i lancu, lancul cel viteaz!

Vezi colo'n potice crâncena lovire,
Geamăt, foc și țipet volbură în nor;
Tunete desfundă moarte și peire;
Sabia română fulgeră omor:
lancu poartă fruntea mândru între frați,
Dușmanii oboară cu viteazu-i braț.

*) Scrisoare păstrată în Muzeul „C. Porumbescu”. Nu putem preciza cui îi era adresată. — Menținem ortografia originalului.

¹⁾ == student în litere.

**) Apărut, fără iscălitură, în „Bucovina” lui A. Hormuzachi, anul III, Nr. 13 (pag. 57) din 1850.

Cine e acela care pentru țară
Limbă și năciune se aruncă'n foc
Sângele și-l varsă în luptă amară
Pentru libertate, al patriei noroc?
O! Românul este cel de toți uitat,
Ce spre viață atăzi iar s'au deșteptat!

Iraclie Porumbescu

Slăvire! Lui Ciprian Porumbescu*)

Îți turburăm, o clipă, odihna *Ta* senină.
Din cripta 'ntunecoasă, revino la lumină,
S'ascuți, să-ți vezi și frații, urmași de-ai lui *Ștefan*,
Cum își aduc aminte de *Tine, Ciprian*!
Lui Dumnezeu se roagă s'apari ca o minune!
Vrând, fruntea *Ta* de geniu, cu lauri s'o 'ncunună.
Iar marelui *Tău* nume să-i dăm un adăpost;
Să Te cunoască neamul; să știe cine-ai fost!

Ni s'a 'mplinit dorința. Relicvele-adunate
Sunt moaștele culturii. În veci vor fi păstrate!
Pornească să le vază... s'asculte cum doinesc:
Căci ele, printr'un freamăt, de tine pomenesc.

De multe ori, cu-accente de doină, plângătoare,
Ne-ai risipit mahnirea, când n'aveam sărbătoare.
Răsună încă munții, purtând mereu, ecou:
De-accente mișcătoare... de-accente din: *Crai Nou*!
Ca floarea parfumată din „*Vesela Grădină*“
În splendide acorduri cântași „*Ginta Latină*“
Dar mai cu foc, balade și doine strămoșesti,
Cu-Acela care doarme în „*Lunca din Mircești*“
Ai împletit, prin cântec: durerea, biruința!
Și ai făcut pe alții să-și uite suferința.
Dar, *Tu* ai plâns întruna!... Atât de mult ai plâns!
Atât de multe lacrimi, în suflet ți s'au strâns...

*) Cu prilejul inaugurării Muzeului „*Ciprian Porumbescu*“, din Suceava.

C'ai trâmbițat: „Unirea“ în cuget și'n simțire!
 Și-ai deșteptat tot neamul, scăpându-l de pieire!
Răpirea Bucovinei, ai plâns și-ai blestemat!
 Ai suferit osânda, dar fruntea n'ai plecat!
 Răbdași, cum rabdă sfinții: batjocură, 'nchisoare...
 Așa-i născut, *Românul*! El nu se pleacă... moare!
 Tu, n'ai știut ce-i teama! Luptași înverșunat,
 Căci, *Maica-ta*, din leagăn, așa Te-a învățat!

Smeriți, plecăm genuchii, în semn de-a Ta slăvire!
 Ca și *Cristos*, prin jertfă, ai drept la nemurire!
 Au chefuit, *dușmanii*, serbând un *Centenar*!
 Dar, *Mândra Bucovină*, s'a 'ntors acasă, iar!
 E-a Noastră! Ea Te strigă! E cea mai bună soră.
 Revino, și mai cântă! Toți frații sunt în horă!
 Doinește: *Infrățirea*, cu glasu-ți fermecat!
 Doinește: *Biruința*! Hotarul l-am surpat!
 Se prăbușiră, munții... se revărsară, ape!
 Nici Dumnezeu, pe dușmani, n'a mai putut să-i scape!
 Au vrut pieirea noastră!... Al Nostru sfânt pământ!...
 Dar, în pământul nostru găsiră-al lor mormânt!

Tu nu ești mort! Trăi-vei cu fruntea'ncununată!
Nicicând nu moare-un geniu! Mai cântă-ne odată
Mai cântă-ne 'nfrățirea! ... Azi Neamul S'a 'ntregit!
Pe-al Nostru Steag, Tu cântă-l! Căci Tu L-ai plămădit!

Const. Mărculescu

V. Alecsandri către Iraclie Porumbescu*)

(Crai-Nou la Teatrul Național din București)

București 16. Mart 1884.

Domnul meu,

Am priimit portretul mult regretatului fiu al D-Voastre, care s'a stins în floarea tinereții luând cu sine comoara de armonie ce era menită a încânta generația cărie el aparține. Ve mulțumesc pentru acest suvenir pios, datorit simțirei D-Voastre de duioasă mândrie parintească, și ve asigur că voiu recomanda cu multă

*) Scrisoare păstrată în Muzeul „Cipriau Porumbescu”. O reproducem în exacta ortografie a originalului.

caldură opereta compusă de reposatul Ciprian, buneii vroinți a Direcției teatrale din București. —

Am intima convingere, Domnul meu, că direcția va primi, fără dificultate, de a pune în scenă pe *Craiu nou* cu noua sa ornamentare muzicală care au dobândit un succés meritat în Bucovina. —

În anul acesta însă, stagiunea teatrală este prea înaintată pentru realizarea dorinții D-Voastre; deabia mai rămân câteva săptămâni pentru reprezentările acestei stagiuni, și cu cât primavara se afirmă, cu atât teatrul este mai puțin vizitat. Cred, prin urmare, că atât în interesul operetei recomandată de D-Voastră, cât în considerația lipsei de timp, Direcția nu va putea înscena acea operetă decât în stagiunea ernii viitoare.

Ori cum ar fi deciderea Comitetului theatral, fiți bine încredințați, Domnul meu, că din partemi voi face toate demersurile necesare pentru (ca) să se îndeplinească dorința D-Voastre.

Primiți cu această ocaziune, espresiunea simtimentelor mele de stimă și devotament

V. Alecsandri

Irachie Porumbescu
preot la Șipot

Lui Ciprian Porumbescu

Imn comemorativ pentru serbarea inaugurării muzeului*)

*O sfântă zi, o zi de sărbătoare
Ne umple azi de farmec îngeresc
Azi îți deschidem loc de închinare,
Azi te slăvesc.*

*

Tu ce-ai cântat „Pe al nostru steag... Unire,”
Tu ce-ai slăvit frumosul tricolor,
Tu ce ne-ai fost *Craiu nou* de mărire,
Azi te slăvește al Tău popor.

*

*C'un dulce viers, c'un imn de bucurie
Ne ridicăm spre bunul Dumnezeu :
A Tale cânturi pururi să fie
Isvor de viață neamului Tău.*

Vimo

Amintiri despre Vasile Alecsandri**)

(Fragment)

Era pe la opt dimineața, îl găsii încă în pat, îmbrăcat în halat și șezând rezemat pe perini, cu creionul în mână și cu hârtie dinainte-i pe o carte, ce-i servia drept masă. Imi permit a face aici o mică deviațiune și încep cu descrierea persoanei fizice V. Alecsandri, cum era el pe atunci. — El era de statură mijlocie, dară sprintenă și mlădioasă. — Fața-i era rătăcită și cu trăsături din cele mai simpatice. Fruntea-i bine dezvoltată, pe care nu o împresura nici un păr până după vârful capului, ce însă nu-i scădea amenitatea, ba, pot să zic — frumșeta, nici un pic! — Ochii-i erau negrii, iară sprâncenele negre deplin și încor-

*) Cuvinte adaptate la textul și muzica compoziției lui C. P. „Imn de urare”. Versurile tipărite cursiv sunt ale lui Porumbescu.

**) Apărute în „Gazeta Transilvaniei” II Nr. 167-168. — Reprod. aici după Leonida Bodnărescu, *Scrierile lui Iacchie Porumbescu*. Partea I, Cernăuți 1898.

date sus și eumetrici, apoi împreunate la mijloc, gemeni una de alta, ce-l făcea și mai frumos, și mai drăgălaș. Gura-i simpatice-proporționată și nasul tot așa. Buza-i superioară o orna o musteață nu mare, neagră ca și sprincenele și ca părul acesta scurt din dărătul capului. Barba și fauretele și-le rădea. — El era pe-atunci de 26-27 de ani. Fiind vara, afară de câteva excepțiuni, se îmbrăca schimbiș, ca și intimul său amic, Costachi Negri, în bluză și pantaloni ba albi, ba naramzii, la gât fără nici o legătoare, ci numai cu gulerul cămeșii îndoit în jos; în cap cu pălăriuță „panama“ fină. Mersul îi era pururea galant, dar nicicând afectat. Numai atunci, când câte odată seara, întorcându-se cu consoții săi dela primblare, în Cernăuți, dela Grădina publică, iar la moșia bătrânului Hurmuzachi, Cernauca, din parcul curții, ori de pe fânațe, ținându-se câte șase, șapte inși de-a brațeta Alecsandri și C. Negri totdeauna în mijloc, cântând cu toții: „Allons, enfents de la patrie, le jour de gloire est arrivé“ ș.c.l. — pasul i era altfel, adecă după tactul cântecului „Marselesei“.

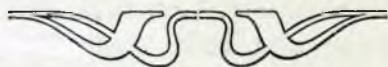
În fine, glasu-i era atât în vorbire, cât și 'n cântare domol și totuși de un timbru foarte amabil și atrăgător. V. Alecsandri era, cum îl numește și Eminescu, purure vesel: altfel eu nicicând nu l-am văzut. Nu-i vorbă, impresiuni dureroase, mai ales în vremurile cele de urgie în patria sa, Moldova, când mai în toate zilele veniau vești, una mai sinistă și mai revoltătoare decât alta, cu bună seamă îi strângeau inima. Dar, fie că el poședa puterea morală, de a sufoca pentru esteri durerea în sine, ori fie că fața sa, era din fire așa, ca să nu se poată schimba în semne de tristeță, — Alecsandri era, afară din când în când tăcut, cum zisei, purure vesel. Pe mine, când veniam la el, ori când mă chiar întâlnea pe drum, totdeauna mă bineventa, respective mă saluta cu

„Porumbiță întristată,
Eu ca tine sunt străin
Și'ntr'o țară depărtată
Tu cânți tristă, eu suspin“

primul cuvânt, adecă, din strofa aceasta a lucrului său propriu, alusiune șăgalnică la numele meu. Sfârșia această strofă cum zisei, din poezia sa, „suspîn“, dar cuvintele „eu suspîn“, le rostia totdeauna cu un zâmbet amabil. Vesel de tot, sau așa să zic, entusiasmă în veselie, îl văzui pe V. Alecsandri o dată și adecă, la banchetul ce-l dete el și fratele său, repausatul locot-

colonel Iancu în hotelul „de Moldavie” la Cernăuți în onoarea proclamării republicei în București. Bătrânul boier, tatăl Alecsandriștilor venise și el cu câteva zile înainte la Cernăuți, lucru ce-i dăde marelui poet și Român, V. Alecsandri, posibilitatea îndemnată, a-și face pe dor și a da acel banchet. Se zice, că bătrânul boier era cam strâns la pungă. Însă insistările dulci și desmierdătoare ale fiilor săi și mai ales ale iubitului său Vasilică, i-o desbăierară, cu ce inimă, nu știu, dar aceea știu că cu propria sa mână; fiind și eu de față, numără bietul bătrân a doua zi 125 de zâmțați pentru acel banchet...

Iraclie Porumbescu

☞. Onciul către Iraclie Porumbescu*)

(D. Onciul despre povestitorul I. Porumbescu)

... cu câtă plăcere am ascultat, cu atâta am și cetit interesante povestiri din viața S-Voastre. Nu pot decât să doresc ca să le continuați, căci în orice caz ele sunt o lectură plăcută și instructivă totodată. A cunoaște spiritul vremilor trecute din povestirile unui martur ocular, încălzit de entuziasmul de pe atunci și călăuzit de un viu interes pentru toate, ale unui martur care are și darul de a fi observator bun și povestitor plăcut, — aceasta află totdeauna interes și recunoștință.

Deci *vivant sequentes!* și bun sporiu la lucru, fără grijă de X sau Y. și cu atât mai puțin de

Al D-Voastre stimator și devotat

D. Onciul

Cernăuți, 2 Febr. (18)91.

*) Fragment dintr-o scrisoare păstrată în Muzeul „C. Porumbescu”. — Modificăm ortografia.

Zece zile haiducie

(Episod din anul 1815*)

Fragment **)

Ei, eram, cum zic, ca de şapte-spre-zece ani; tatăl-meu, Dumnezeu ierte-l, se bolnăvise şi zăcea acum de vre-o trei-patru săptămâni în pat. Mama, biata, ierte-o şi pe dânsa Dumnezeu, îl căuta zi şi noapte ca o soţie cinstită, cu o priiună şi osteneală, ca şi cum ar fi fost luaţi numai de o săptămână-două, măcar-că erau acum amândoi cărunţi, căci eu eram copilul lor cel mai mic şi aveam două surori mai mari decât mine, măritate şi cu copii. Dusu-s'au şi ele în cea lume, şti-va înduratul Dumnezeu de ele, că aicea şi-au lăsat şi ele nume cinstit de femei şi de găzdoale cum se cade!

Tata, în boala sa, pofti carne de sălbătăciune: el fusese puşcaş şi vânător ghiambăş şi umblasem şi eu cu dânsul prin cele poieni şi preluci ori sărături din moşia lui Dumnezeu, din cei codri, pe unde se arătau serile şi dimineţile cerbii şi căprioarele.

Auzind eu vorba tatălui cătră mama, — care-l întrebuse, că n'ar mânca ceva, şi de ce i-ar fi poftă — că par'că ar mânca ceva sălbătăciune, nu făcuiu alta, decât ieşii din casă în tindă, luai puşca şi traista din cuiu şi spre asfinţite de soare eram la „Poiana ursului“, unde ştiam, că vine cam pe aceea vreme câte ceva bun de Țigla.

Acolo ajuns, mă îndosii după un moş de brad în partea poienii din preajmătul vântului, cum trebuie la pândă, dacă nu vrei să te trudeşti degeaba, şi-mi gătii pe încetul puşca cu o încărcătură cum se cade la căpriori sau cerbi, adecă cu un plumb dinainte grijit din ciocan, şi apoi stătui molcom şi neclintit, cu ochii strună spre poiană.

Stătui cât stătui așa, când iată, că în cea margine a poienii se arată câtând în toate părțile şi mișcând din nări şi din urechi, — de nu-i ceva a om pe aici — un cerb sdravăn şi o ciută. Fără să răsufli şi numai inima bătându-mi-se în piept, de o auziam, stam stâncă, cu cocoşul tras şi aşteptam să-mi vină boul ceva mai aproape, ori măcar să iasă dincolo de ciută, care mi-l îndosia.

*) Cf. Marian, *Poexii pop. rom.* I 1873, 192: Darie... „fu spânzurat în Ianuarie 1808“!! ??

**) Reprodus aice după acelaş op citat de Leonida Bodnarescu.

Aud ceva la spatele mele foșăind, călcând ceva pe frunzele uscate. „Mai știi?“ gândiam eu, „poate fiind aerul lin, vine ceva bun de pușcă și din astă parte, la poiană“; deaceea stătui ca mort fără a întoarce ochii îndărăt. Inșă vai, o mână de om se pune pe pușca mea! Vreau să sai într'o parte, altă mână mă prinde de a mea, cât eram spăriat din creștet și până în tălpi, și cel-ce mă prinse și mă ținea îmi zicea cu un glas ca de taur, dar nădușit: — „Stăi, băiete, nu te teme!“

Era căpitanul de hoți — Darii, pe care-l cunoșteam din treacăt de mai multe ori pe la casa noastră, când după obiceiul lui ieșia la sat și-și petrecea cu oamenii, fără să-i zică cineva ceva, și în care treacăt pe la casa noastră, dacă era cineva din noi, ori tata ori mama, ori eu afară, ne zicea binețe ca și oricare om de treabă, și mergea mai departe.

— „Ce faci tu, copile, aice?“ — mă întrebă el.

Eu, deși cunoscându-l cine-i, dară și știind, că ce fel de om este el, tremurul de frică nu mă lăsă și în acea stare îi răspunsei, adecă ca prin plânsete, că sunt feciorul cutăruia din Sucevița, că tatăl meu e bolnav de mai multă vreme și că având el în boala sa pofță de sălbătăciune, eu am venit aicea la pândă, poate capăt ceva să duc tatii.

Spunându-i eu aeeste, mai veniră câțiva tot înarmați cu puști și cu pistoale, ca și „căpitanul Darii“, aceștia, cum se vede, îi urmau lui în oareși-care depărtare. Darii acum îmi luase pușca din mână, o dede unuia din cei ce veniră după el, iară mie-mi zise:

— „Apoi, cum văd, tu așa tânăr, și acum și vânător și pușcaș prin codrii afunzi: bun! Hai cu mine, te fac eu *vânător* de altă hiară, nu de asta proastă, ce o aștepti tu aicea, ca băieții boiștele cu unghița la părau...“

Iracлие Porumbescu

„Nedetrunchiații“ ...

Procesul studenților din cea dintâi societate studențească a Bucovinei „Arboroasa“ (societate înființată la 22 Decembrie 1875) cuprinde capitolul cel mai plin de vâlvă din tot trecutul de suferință al Bucovinei. Crima de a fi adresat la 24 Febr. st. v. 1877 Ministerului de Culte al României, o mulțumită pentru suma de 250 lei primiți din mîia de lei votată de Camera României pentru

Orest Popescu

Eugen Siretean

Constantin Morariu Ciprian Porumbescu Zaharie Voronca

Arborosenii mîntuiți de temnița austriacă (Faur 1878)

subvenționarea societăților românești din Austro-Ungaria, și crima de a fi adresat la 13 Octomvrie 1877 (când capitala Moldovei se cernia de doliul împlinirii unui veac dela Răpirea Bucovinei și dela asasinarea lui Grigorie Ghica) Primăriei din Iași următoarea telegramă: „Arboroasa, societatea junimii române din partea nedetrunchiată a vechii Moldove, trimite condolența membrilor săi pentru apărătorul decapitat. Comitetul,” — aceasta îndoită crimă avu drept urmare că „Arboroasa” fu imediat desființată, iar comi-

tetul ei (*Zaharie Voronca, Constantin Morariu, Orest Popescu, și Eugen Siretean*), în frunte cu președintele *Ciprian Porumbescu* înfundă pușcăria (în Noemvrie 1877). După 11 săptămâni de temniță, „preventivă”, care de fapt însă a fost cea mai grea temniță și fatală pentru plăpândul *Ciprian Porumbescu*, învinuiții de înaltă trădare ajung în zilele de 1-3 Faur st. nou 1878 înaintea curții cu jurați, pentru a fi unanim achitați.

În pofida tuturor urgiilor imperiale-regale din acele amare zile, teologul C. Morariu (mai târziu biograf al lui C. Porumbescu și părinte sufletesc al Muzeului „C. Porumbescu”) nu se sinchisea atunci să-și cânte *Cântecul nedetrunchiaților*.

A. L.

Cântecul ne-detrunchiaților...

Până când o să mai fie	Până când frumoasa horă
Pe pământ o armonie,	Și cu doina, a ei soră,
Până când o să'ndulcească	Prin văzduh vor răsună
Încă limba românească	Și suspine-or alina;
Graiul fraților din lume	Până când datini străbune,
Ce-s de un sânge și de un nume;	„Voi sunteți Români!”
Pân atunci la poli să fim,	ne-or spune
Detrunchiați nu ne numim!	Pân'atunci ori und' să fim,
	Detrunchiați nu ne numim!

Nu-i putere omenească
 Ce-ar fi'n stare să oprească
 Cursul inimilor pline
 De tezaure divine,
 Căci divin e să iubești
 Grai, cânt, datini părintești;
 Și-ale noastre cât iubim,
 Detrunchiați nu ne numim!

(1878)

Constantin Morariu

C. Porumbescu către tatăl său*)

(Umorul lui C. Porumbescu)

Genua 31 Ianuarie unde mă aflu de prezent fiind că am amânat călătoria mea până astăzi, neputînd lua biletul moderat de expozițiune dela Nervi, am trebuit așadară să vin la Genua și de aici plec într'o oră la Florenza. Plouă grozav, cu toate aceste mă simt bine tușind ba pe C-Dur, ba pe F-Moll. Epistolele cari în absența mea vor veni la Nervi, am spus sămi le trimiță p. r. Roma. La 10 sara sosesc la Florența, rămân o zi două, s'o ved pe Madonna dela Sedia a lui Rafael carea e acolo, ș'apoi plec la Roma, să-i sărut papei pantofii. La Napoli cu greu de m'oi duce — nima groșă.¹⁾ Din Florenza scriu earăși.

Cyprian

Muzeul Sucevii

Inființarea acestui *Muzeu al Sucevii*²⁾ nu fu decât urmarea firească a desvăririi ruinelor vechii Cetăți a Sucevii. Când la 1895, iscusitul Karl Romstorfer prinse a ne destruca ruinele Cetății, când din tainițele pământului se desvăluie atâta mărturie vie a trecutului nostru, atunci profesorul Sucevean Iosif Flaișer — Român, foarte Român, cu tot numele lui neromânesc — avu cel dintâi grija de a fi gelos de aceste comori. Iosif Flaișer i-a determinat atunci pe cei în drept să decidă ca obiectele desgropate la Cetate să nu fie distribuite pela muzeele din largul împărăției austriace — cum se încuibase atunci obiceiul. Astfel s'a născut în anul 1900 — oficial la 4 Ianuarie — Muzeul Sucevii, părintele lui sufletește fiind binemeritul Iosif Flaișer.

Ca orice element de reală viabilitate, noul Muzeu, a răzbătut cu izbândă prin toate vitregiile împrejurărilor. Și când vorbim

*) Carte poștală (cu data poștei 31/I 1883), păstrată în Muzeul „C. Porumbescu“.

¹⁾ rusește!

²⁾ Prefer să-i zice *Muzeul Sucevii*; numele oficial *Muzeul orășenesc al Sucevii* — las că-i și chilometric —, dar prea aduce aminte de *Städtisches Museum*... E și aceasta o chestiune de stil: când anume, trebuie sau nu trebuie tradus atributul excesivei precisări. (Și limba germană abundă în acest exces)!

de vitregele vicisitudini prin cari a trecut, n'avem decât să ne amintim câte mutări a trebuit să îndure. Instalat într'o chilioară a mănăstirii Sf. Ioan, trece apoi la liceul binevoitorului Ștefan Repta (primul președinte și mare ctitor al Muzeului); dar expansiunea învățământului reclamându-și locul, Muzeul e nevoit să intre în scundele și de tot nepotrivitele încăperi ale fostei cafenele armenesti de lângă liceul de băieți. Cazarma militară care străjuiește în fața Burdujenilor fiind atunci pustie, se învrednici și ea de a continua seria adăpostirilor pribeagului Muzeu; dar pustietatea acestei cazărmi fu chiar atât de mare, încât într'o reă bună-zi dispărură câteva foarte prețioase piese ale Muzeului. Din inițiativa d-lui Dr. Euseb Popovici (director al Muzeului), Muzeul se mută atunci în liceul de fete, bucurându-se aici de cea mai bună îngrijire și scăpând, ca prin minune, de vizitele căzăcești din marele războiu de ieri, vizite mai mult sau mai puțin însetate de...arheologie. Dar și aici școala își reclama dreptul. În 1925 deci, când ar fi fost să-și serbeze jubileul de 25 ani, Muzeul nostru se mută din nou, pomenindu-se în acest ospitalier palat al Primăriei. Va să zică, mereu, un necurmat lanț de mutări și răstrămutări! (Pomenim faptul acesta și pentru a ne aduce aminte că până azi acest locaș eminent cultural n'are o casă a sa, n'are un petec de pământ al său!). Și totuși acest Muzeu nomad, și-a sporit mereu zestrea, polarizând în jurul nucleului care l-a dat *Cetatea*, atâta altă bogăție. Sânt aici mărturii cari ne aduc d. p. aminte că Suceava zilelor ei de mărire număra (cum ne atestază un Dimitrie Cantemir) „40 biserici de piatră și mai multe de lemn“; o astfel de mărturie e d. p. piesa Nr. 218 din Muzeul Sucevii: columna cu pisanie, dela biserica Sf. Paraschiva din Suceava, biserică din care astăzi nici urmă n'a rămas. Și câte alte bogății nu s'au alăturat comorilor culese din *Cetatea Sucevii*! Atât de viabil, atât de sănătos era sâmbulele din care răsărise acest Muzeu! Ba, în urma hotărârii propuse la 11/7.1928 de actualul președ. al Muzeului, d. director V. Burduhos, o întreagă nouă secțiune, — dovadă de și mai amplă expansiune, — veni să îmbogățească Muzeul Sucevii: e Muzeul a cărui inaugurare o slăvim astăzi, Muzeul „Ciprian Porumbescu“, i s'ar fi putut zice, mai cuprinzător, și Muzeul Porumbescu, fiindcă cuprinde în aceeaș măsură și amintirea celui alt Porumbesc, a lui Iraclie Porumbescu, preotul, luptătorul și povestitorul — minunatul povestitor de amintiri, trăite de el sau de alții. E acest

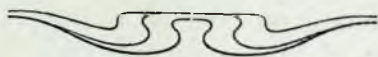
Muzeu Porumbescu primul de felul său în întreaga țară. Și, cine știe, poate că va izbuti să fie și pilduitor în aceste zile, când casa copilăriei lui Eminescu, sub chiar ochii noștri, fu dărâmată până'n talpă, când casa ¹⁾ copilăriei lui Creangă e aproape uitată când casa lui Enescu, la Dorohoi, e o casă scufundată în muțenie...

Rămâne numai ca *Muzeul Porumbescu* să se înglobeze cu vrednicie în atât de ordonatul Muzeu al Sucevii.

Și dacă, cu adevărat, Muzeul Sucevii e pildă vie — nu zic de simț al răspunderii, ci de generoasă pasiune din partea celor ce-l conduc, atunci meritul de căpetenie al acestei bune-rânduiri e înainte de toate al celor doi atât de devotați organizatori și custozi ai lui, d-nii profesori Dr. Rudolf Gassauer și Nikon Turturean, cari și de altfel s'au vădit a fi pasionați cercetători ai trecutului nostru.

Muzeul Sucevii se saltă deci cu tineresc avânt alături și poate chiar... dincolo... de vajnicele Muzee ale Bucovinei: cel dela Putna, cel dela Sucevița și cel dela Dragomirna ²⁾.

Leca Morariu

Un episod hazliu din mănăstirea Putnei*)

(Fragment)

Tot „pentru închinare și jertfire“ veni într'o zi la mănăstire și un taraf de lăutari „Solcani“, adecă din Solca, știuți și chiar vestiți pe atunci ca cei dintâi după taraful muzical al „Ple-tosului“ din Suceava. Cântaseră adecă, acești lăutari la hram, la „părintele Ștefan“ (Bunceac) la Vicovul-de-sus; acest „părinte Ștefan“ era știut și numit în întregul ținut „popa galanton“, și după acel hram veniră acei lăutari și la mănăstire care era aproape, cum zisei eu după spusa lor: pentru „închinare“ și „jertfire“. Era însă în prepus „tuzul în șodenii“, părintele Lavrenti Chirilescu, care era de loc așisderea din Vicovul-de-sus, că adecă cuvioșia sa prin frații și neamurile sale, ce le avea acolo la Vicov,

¹⁾ Am putea vorbi de *casele* lui Creangă, gândindu-ne și la cea din Pipirigui lui Moș David Creangă.

²⁾ Nu știm ce fel de somn or fi dormind Muzeele Cernăuțene..

*) Publicat în „Gazeta Transilvaniei“ din Mart 1889 (vezi „Gazeta Bucovinei“ 1896, Nr. 10) și reprodus aici după L. Bodnărescu op. citat.

ar fi pus la cale acea venire a țiganilor lăutari la mănăstire pentru — „închinare și jertfire“. Fie însă, cum va fi fost: lăutarii, vre-o zece la număr, cu scripce, cu cobze, cu naier, cu țimbale și cu un bas puternic — veniră după sfârșitul liturgiei, aflându-se călugării la „trapeză“ (la masă, la mâncare). Se închinară lăutarii, intrați, în curtea mănăstirii, cu multe cruci în toate părțile și aflând dela cineva, că părinții se află la pârnz, se băgară în pavilionul, ce acoperia fântâna de lângă trapezărie (sala de mâncare), ca și când ar fi vrut să-și arate modestia în sfântul lăcaș și nu se vără acum de-odată mai în interiorul mănăstirii. Călugării ieșiră dela masă, se puseră după regulă, rînd cu fața spre biserică, și se închinară, în chip de mulțumită ctitorului mănăstirii pentru hrana ce o au acolo (căci rugăciunea după masă o făceau înăuntrul trapezăriei) și-apoi, închinându-se toți către Arhimandritul, ce porni spre locuința sa, și mai întorcându-se în trapezărie ca să-și ia câte ceva din rămășițele „porției“ de mâncare, porniră a se împrăștia pe la chiliile lor.

Acum ieșiră și ȧiganii de lângă fântână. Călugării la zărirea lor cu uneltele muzicale, nu cred să fi fost cu putință, să nu se fi simțit, fiecare din ei, ca electrizați prin inimă, aducându-și aminte de lume, în care și ei odată au trăit... — ah, de lume, zic, să nu-și fi adus aminte, d'apoi de cele din lume, ce li le amintiau bieților călugări acele unelte muzicale ale lăutarilor! Sărutară călugărilor mîna cu respect, schimbară cu sfințiile lor câteva cuvinte și apoi ȧiganii urmară unuia dintre călugări; și care putea fi acesta altul, decât numai părintele — Lavrenti? Bătrînul Arhimandrit se puse după masă la odihnă, eu însă numai ce mă pomenesc în chiliuța mea cu părintele Lavrenti, carele-mi pune douăzeci de creițari „groși“, noi și roșii ca para focului, în mîna și-mi zise:

„Dragul meu, acești douăzeci creițari fac un sorocovăț: sunt ai tăi, dar ia cheia pivniței și vino de ne dă acolo câte-o ocșoară de vin“. Creițari așa frumoși căpătasem eu mai nainte adeseori dela părintele Lavrenti, dar așa de mulți de-odată, încă nu. În măsura deci a bacșișului îmi fu acuma și voia și graba de a împlini dorința părintelui. În gârliciul pivniței, carele de din afară nu era închis, găsii vre-o șese părinți călugări și — lăutarii. Nu știu, ori că de brudiu la minte ce încă eram, ori că nici nu era de ce să am griji, căci stăteau pe lângă părinții călugări și lăutarii, descuiiai fără nici o trăgănare pivnița și intrai cu lu-

mina aprinsă, ce o aveam cu mine în felinar, înăuntru și călugării și ȝiganii după mine. Pivnița era spațioasă și avea în partea ceea, unde erau vinurile, două despărțituri, una mai afundă și alta mai aproape; iar vinul, de care aveam voie să dau părinților, era într'un antal (vas) din despărțitura cea mai afundă.

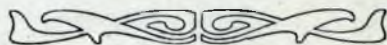
Berta Gorgon, fiica pastorului din Ilișești
Fatala iubire a lui Ciprian Porumbescu

Era, pe lângă alte măsuri, și o vadră deșartă în pivniță. Părintele Lavrenti îmi zise să slobod pentru toți cei șese părinți câte o oca în vadra cea deșartă; făcui așa și părintele Lavrenti luând vasul și făcând semn celorlalți și lăutarilor, să-i urmeze, se duse înainte și „societatea-i“ după dânsul, zdecă, după buți și anta-

luri, în fundul pivniței. Un călugăr, Cleopa Ianoș, închise ușa gârliciului și a pivniței, dar numai ce-l văd că vine cu o mulțime, adecă și cu toți ceilalți călugări! „Ian trageți una — de-a codrului!“ zise atunci părintele Lavrenti lăutarilor, scoase niște lumini de ceară din buzunarele antereului, le lipi câte una de buți și antaluri, și apoi de aci înainte să fi auzit, să fi văzut! Ieromonahii și diaconii scoaseră cu toții păhare de prin anterie și numai ce auzii sunând deja fundul vediei, adecă, într'o clipă erau șese ocșore duse!

„Mai pune băiete“, zise părintele Lavrenti către mine, „și pentru ceilalți părinți ieromonahi și diaconi câte-o ocșoară și pune-le la condică, că crețari de cei mândri mai sunt“. Numărai părinții ieromonahi și diaconi, și erau cu toți doisprezece, adecă doi nu încăpeau în vadră...

Iraclie Porumbescu

Ctitorii și adăogătorii Muzeului Porumbescu

Daruri de piese pentru muzeu

D-na *Maria Rațiu-Porumbescu*, sora lui Ciprian (Cluj): Toată comoara de manuscrise de imprimate și de obiecte, pe care o moștenia dela mării D-Sale Defuncți, și care alcătuiește baza Muzeului.

Preotul *Constantin Morariu* († 1927): O mare colecție de scrisori dela Iraclie și Ciprian Porumbescu; scrisori dela d-na Mărioara Rațiu-Porumbescu; manuscrise, imprimate și cărți privit. la fam. Porumbescu; cărți ale lui Iraclie Porumbescu.

Dl. *Leonida Bodnarescu*, director de liceu în Storojineț: 6 scrisori*) dela Emily von Poppen (din Estonia) către Iraclie Porumbescu; 12 scrisori**) dela Hedwig Gernet către Mărioara și Iraclie Porumbescu.

Reuniunea de cântare „Ciprian Porumbescu“, Suceava: O întreagă colecție de piese muzicale (manuscrise și tipărite) de C. Porumbescu.

*) Vezi „Junimea literară“ 1927, 32-36.

**) Vezi „Jun. lit.“ 1927, 276-279.

- D-l **Dr. Victor Morariu**, profesor, Suceava: Fragment din tricolorul românesc, lucrat în metal, cu inscripția: *Pe morment atunci să-mi puneți Măndrul nostru „Tricolor”!* — fost pe mormântul lui C. P. la Stupca (vezi „Amicul Familiei”, Gherla din An VIII, 1884, Nr. 14, pag. 180).
- D-na **Paulina Berger**, Suceava: O piesă (păhăruț de sticlă) din vesela lui Iraclie Porumbescu.
- Dl. **Dr. Leca Morariu**, prof. univ., Cennăuți: Violoncelul lui C. Porumbescu, fost în posesiunea soc. stud. „România Jună” dela Viena și cumpărat în 1916, când k. k. guvernul austriac a vândut la mezat averea „iridentei” soc. „România Jună”; tablou (mărit după o fotografie*), reprezentându-l pe C. Porumbescu, elev la liceul din Suceava în anii 1869/70, cu 4 colegi ai săi orchestrați.

Ofrande de bani

- Preotul **Constantin Morariu**)** 20.700 lei (livretul Nr. 111/II de la Banca „Meseriașul Român” Cernăuți).
- Banca Suceveană** (Suceava) 20.000 lei (livretul Nr. 793 dela „Banca Suceveană”, Suceava).
- Dl. **Ștefan Căilean**, maistru-croitor, Cernăuți 500 lei (acelaș livret dela „Meseriașul Român”).
- Dl. **Dr. Ambros Comoroșan**, avocat, Solca 500 Lei (acelaș livret dela „Mes. Rom.”).
- Dl. **Constantin Mandicevski**, directorul bibliotecii dela Universitatea Cernăuți 500 lei (Livr. „Mes. Rom.”).
- D-na **Mărioara Rațiu-Porumbescu**, Cluj, 350 lei***) (Livr. „Mes. Rom.”).
- Dl. **Leca Morariu**, 150 †) (Livr. „Mes. Rom.”).
- Dl. **Grigori Halip**, profesor, Cernăuți: 100 lei (Livr. „Mes. R.”).
- Dr. **Dr. Vasile Loichiță**, prof. univ. și decan al facultății teologice, Cernăuți: 100 lei (Livr. „Mes. Rom.”).

 Pe măsură darurilor întrate la Muzeu, vom continua a publica ccest catastih de ctitori și adăogători.

*) Vezi „Jun. lit.” 1924, 485-486.

**) Preotul C. Morariu și-a menit și venitul de pe o bună parte din cărțile sale p. acestaș scop.

***) Drept „cunună eternă” pentru Constantin Morariu, † 16 Martie 1927.

†) Venit de pe urma vânzării ediției I. din *Dela noi*, Suceava 1915.

Multe și mărunte . . .

Opereta „Crai nou“ și Reuniunea de cântare „Ciprian Porumbescu. — În n-rul 2314 dela 10 Octomvre a. c. al ziarului „Rampa“, corespondentul din Cernăuți, care semnează Al. Varvara, vorbind despre apropiata inaugurare a Muzeului „Ciprian Porumbescu“, constată tragic că *nimeni nu se gândește să organizeze reprezentarea operetei „Crai nou“* — nici direcția Teatrului Național din Cernăuți, „nici reuniunea de cântare din Suceava, care poartă numele neuitatului compozitor, nu se străduiește a da această satisfacție morală memoriei celui dispărut“.

Pentru cei neinformați în cauză, între cari se pare că e și corespondentul, ar rezulta că reuniunea dela Suceava nu s'ar fi gândit niciodată la datoria aceasta de care i-o impune numele ce-l poartă.

Afle deci această „Varvară“, ceea ce știe toată lumea dela noi, că reuniunea „Ciprian Porumbescu“ din Suceava a reprezentat „Crai nou“, cu mare succes, sub conducerea artistică a maestrului coreograf Grigorie Pantasi, încă în primăvara anului 1922, când se împliniau 40 de ani dela premiera dela Brașov, apoi la 1923 și la 1925 — și nu numai la Suceava, dar și la Vatra-Dornei, la Rădăuți și la Botoșani! Au fost de toate *opt reprezentații!*

D. Varvara își ia informațiile — *fără s'o spună!* — din „Glasul Bucovinei“, care în nr. 2776 dela 3 Octomvre aducea un primarticol despre inaugurarea muzeului „C. Porumbescu“. Dar din alt număr al aceluiași ziar (nr. 2754 din 6 Septemvre a. c.), d. Varvara ar fi putut afla că, împlinindu-se 25 de ani dela înființarea reuniunii, comitetul a decis să aranjeze o serbare jubilară... și *să reprezinte „Crai nou“*. Se arăta în corespondența respectivă, intitulată „Mișcarea teatrală și muzicală din Suceava“ chiar și distribuția rolurilor pentru operetă.

Cum rămâne atunci cu datoria d-lui corespondent în ce privește exactitatea informațiilor — datorie față de public, dar și față de ziarul pe care îl servește?

E foarte regretabilă superficialitatea*) aceasta pe eare o constatăm mereu la corespondenții cotidianelor din Capitală!

V. M.

*) care nu e de loc surprinzătoare, în general, cât privește pretențioasa presă a „Capitalei“ deci, și cu atât mai puțin în special, în cazul mesagerului tuturor superficialităților, care este „Rampa“! (Nota Redacției).

C. Porumbescu născut la Șipot (Bucovina).—

Împotriva *Universului literar* Nr. 41 din 7 Oct. 1928 rectificăm că Ciprian Porumbescu s'a născut (cum arată toți biografilor lui (până la biografia d-lui M. Gr. Poslușnicu, *C. Porumbescu* 1926) în comuna Șipot (Bucovina), și nu la Stupca!

Al. L.

Pentru Pianul lui C. Porumbescu

Oferindu-se ocazia de a cumpăra pentru Muzeul „C. Porumbescu” și pianul*) lui Porumbescu — în care scop Muzeul „C. Porumbescu” mai are nevoie de suma de 25.000 lei — deschidem această listă de subscripție, semnând și noi suma de 500 lei.

„Revista Făt-frumos”.

*) Violina lui C. Porumbescu, din nenorocire, e pierdută, disparând în urma pustiirilor făcute de armata austro-germană la Câmpina, unde se afla în posesiunea d-nei M. Rațiu-Porumbescu.

Bibliografie

Piese de Ciprian Porumbescu

după revista

„Moravetz, Informațiuni Muzicale“

Timișoara Mai 1928, An. VIII, No. 4.

pag. 5-6: **Porumbescu** „Crai Nou“: „Opereta cu titlul demai sus a fost reeditată de noi în condițiuni tehnice mult superioare ediției celei vechi. Pe lângă ediția pentru pian, am editat-o și pentru vioară. aranjată fără greutăți tehnice, dar cu multă artă de un violonist cunoscut. Cea mai mare surpriză am rezervat-o totuși profesorilor din muzică, editând lucrarea aceasta și pentru orchestră, astfel, că ea să poată fi întrebuințată atât de elevii începători, cât și de cei avansați. Lucrarea se poate cânta la 12 instrumente, așa că fiecare își poate procura notele pentru instrumentul care întocmai îi stă la dispoziție. Informațiuni detaliate în partea cealaltă a revistei“.

pag. 11: **Porumbescu**, „Crai Nou“: „Operetă potpuri pentru orchestră. Extraordinar de potrivită pentru elevi începători sau progresiști, se pretează admirabil și pentru programele orchestrelor serioase. Părțile lucrării au apărut separat și se pot compune potrivit cu instrumentele disponibile. În caz de comandă rugăm a ne indica ce anume părți să trimitem.

Pian, harmonium, I., II., III. și IV. vioară, violă, violoncel, contrabas, flaut, clarinet și trâmbiță. Pian și harmonium Lei 24.— bucata. Celelalte Lei 18.— bucata. Dacă vă plac melodiile calde, ce se furișează la inimă, nu veți găsi mai frumoase decât cele ce urmează și care sunt azi cele mai populare“.

pag. 12: **Balada de C. Porumbescu**: „Pentru Pian solo transcrișă ireproșabil de prof. R. Novacek. Lei 45.—. Pentru Vioară cu acompaniament de Pian transcriere pentru concert de M. Costin. Lei 45.—.

Admirabila operă a vestitului compozitor român strălucește în toată splendoarea ei prin aceste două revizui. Ediții ireproșabile“.

Apare tot la două luni

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

SUCEAVA, Spital

ABONAMENTUL (achitat numai anticipativ):

În Țară 150 lei pe an

În Străinătate: 600 lei pe an

Colaboratorii plătesc *) numai 100 lei pe an

Cuprinsul:

Vimo	Muzeul „C. Porumbescu“
Constantin Morariu	Lui C. Porumbescu (versuri)
Ciprian Porumbescu	Scrisoare (din 1879)
Iraclie Porumbescu	Lui Iancu (versuri)
C. Mărculescu	Slăvire (versuri)
V. Alecsandri	Scrisoare către I. Porumbescu (din 1884)
Vimo	Lui C. Porumbescu (versuri)
Iraclie Porumbescu	Amintiri despre V. Alecsandri (Fragment)
D. Onciul	Scrisoare către I. Porumbescu (din 1891)
Iraclie Porumbescu	Zece zile de haiducie (Fragment)
Al. Lupu	„Nedetrunchiații“ ...
C. Morariu	Cântecul Nedetrunchiaților ...
C. Porumbescu	Scrisoare către tatăl său (din 1883)
Leca Morariu	Muzeul Sucevii
Ir Porumbescu	Un episod hazliu din mănăstirea Putnei (Fragment)
Cătorii și adăogătorii Muzeului Porumbescu	
V. M. și Al. L. — Multe și mărunte ...	
Bibliografie: Din compozițiile lui C. Porumbescu	
Pentru pianul lui C. Porumbescu.	

*) Le atragem însă atenția că mai sânt și reviste cari își plătesc colaboratorii!

Apus de la deal

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

SUCEAVA, Spinal

ABONAMENTUL (achitat numai anticipativ):

În anul 1900 lei pe an
În străinătate: 600 lei pe an

Colaboratorii (în afară de abonament) primesc 100 lei pe an

Cuprinsul:

Ymo	Ymo
Constatin Moraru	Constatin Moraru
Opian Porumbescu	Opian Porumbescu
Iacșe Porumbescu	Iacșe Porumbescu
E. Mărculescu	E. Mărculescu
V. Alexandru	V. Alexandru
Ymo	Ymo
Iacșe Porumbescu	Iacșe Porumbescu
D. Odoiu	D. Odoiu
Iacșe Porumbescu	Iacșe Porumbescu
Al. Lupu	Al. Lupu
C. Moraru	C. Moraru
C. Porumbescu	C. Porumbescu
Iacșe Moraru	Iacșe Moraru
V. Porumbescu	V. Porumbescu
Ymo	Ymo
V. M. Al. E. - Mărie și mănăstire ..	V. M. Al. E. - Mărie și mănăstire ..
Bibliografie: Din compoziție în C. Porumbescu	Bibliografie: Din compoziție în C. Porumbescu
Poem pentru la C. Porumbescu	Poem pentru la C. Porumbescu